

MEMO

Teema: Spetsialistide hõive

- 1) Kes saavad tüüpiliselt keskmist palka
- 2) Tööpuuduse stat keskmise palga järgi ja mk kaupa
- 3) Kvalifitseeritud tööjõupuuduse trend konkurentsietabelites
- 4) Hõive võrreldes teiste riikidega – palju veel võimalik minna...

1. Kes saavad tüüpiliselt keskmist palka?

Riigi keskmist palka (1201 €/kuus) ületas maakondlik keskmine palk 2017 III kvartalis vaid Harju maakonnas (1300 €/kuus). Tartu maakonnas oli see ligilähedane.

Ametialade lõikes teenisid üle keskmise 2014 küsimustike andmetel peamiselt juhid, tippspetsialistid, tehnikud ja keskastme spetsialistid (Statistikaamet).

Keskmise palga saaja töötas suurima tõenäosusega ühel allolevatest tegevusaladest:

Info ja side	2109
Finants- ja kindlustustegevus	1914
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	1615
Mäetööstus	1514
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	1431
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1419
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1239
Ehitus	1220
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätme- ja saastekäitlus	1216
Veondus ja laondus	1199

2. Kui palju on töötuid, kes on potentsiaalsed keskmise palgaga töötajad?

2017 oli töötute seas neid, kes soovisid 1200 € suurust brutopalka või enam, 11%. Keskmine palk oli 2017 tegelikult 1221 € kuus ja esialgu küsitud palk võib olla ka kõrgem kui tegelik nõusolekupalk töötötsingute lõpuks, kuid see klappib ka selle suurusjärguga, mis on tuletatav töötukassa andmetest. Töötukassa statistika on eelmise töökoha palga kohta. Uue koha saamiseks võib töötut ka leppida tegelikult madalama palgaga. Seega võib Eestis töötute hulgas olla maksimaalselt 11-12% ehk ca 4500-5000 inimest, kellele kvoodi all sisse rännanud välisspetsialistid võiksid otsest konkurentsi pakkuda.

Ilmselt elavad keskmise palga soovijad valdavalt Harjumaal. Täpselt Harjumaal elavate arvu ei tea, aga keskmine reservatsioonipalk on teistes maakondades tunduvalt alla vabariigi keskmist palgataset ja isegi mediaani. Samuti töötavate inimeste keskmine palk teistes maakondades vabariigi keskmiseni ei küündi.

3. Kvalifitseeritud tööjõupuuduse trend konkurentsivõime edetabelites

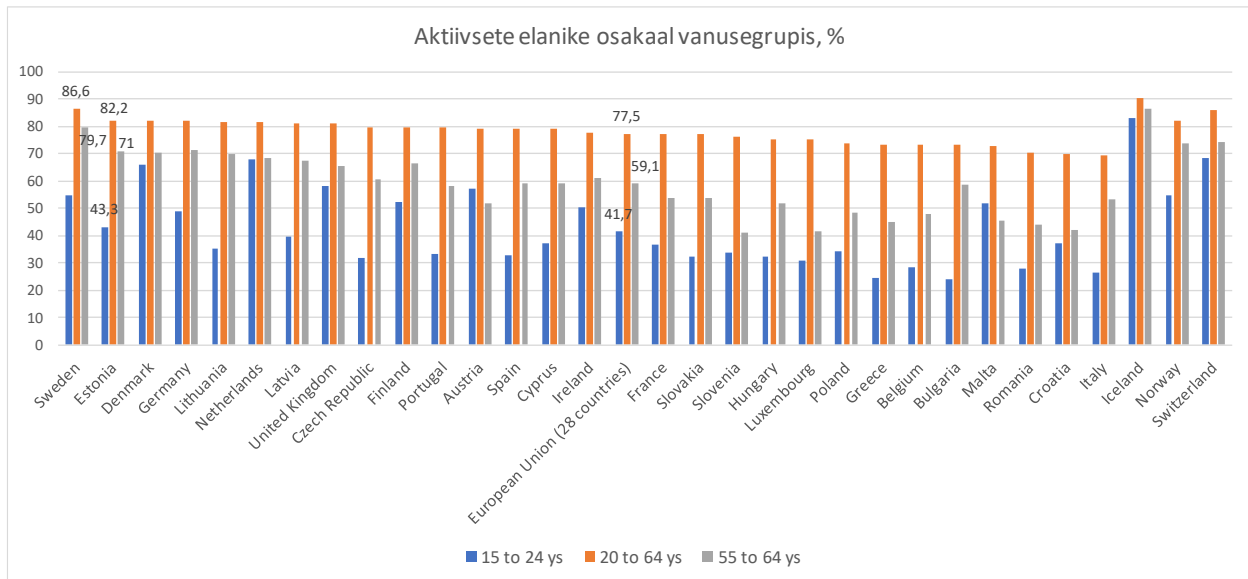
EKI konjunktuuriuuringutes on oskustööjõu puudus majandusprobleemide hulgas domineerinud juba üle kahekümne aasta (IMD andmed ekspertide hinnangutest alates 2001). Vaid 2008-2010 olid ebapiisav nõudlus ja rahvusvahelise konkurentsivõime vähesus suuremad probleemid. 2013, 2015 ja 2016 peeti majandusekspertide poolt rahvusvahelise konkurentsivõime vähesust sama suureks probleemiks, kuid osa sellest tuleneb ka vähesest inimressursist. The World Economic Forumi väljaandes [Global Competitiveness Report](#) hinnatakse aastast-aastasse Eesti konkurentsivõime suurimaks puudujäägiks siseturu väiksust. Kui üldine koht edetabelis on 29., siis siseturu suuruselt on Eesti 137 riigi hulgas 106. kohal. IMD 2017 riikide talendikuse [edetabelis](#) on Eesti suurimaks puuduseks (Eesti madalaimad punktid) kvalifitseeritud tööjõu pakkumise valdkonnas (“availability of skilled labor”). Kui muidu oleme talendikuse edetabelis 29. kohal, siis kvalifitseeritud tööjõu pakkumise arvestuses 62. kohal 63 vaadeldud riigi hulgas.

4. Hõive võrreldes teiste riikidega – palju veel võimalik minna?

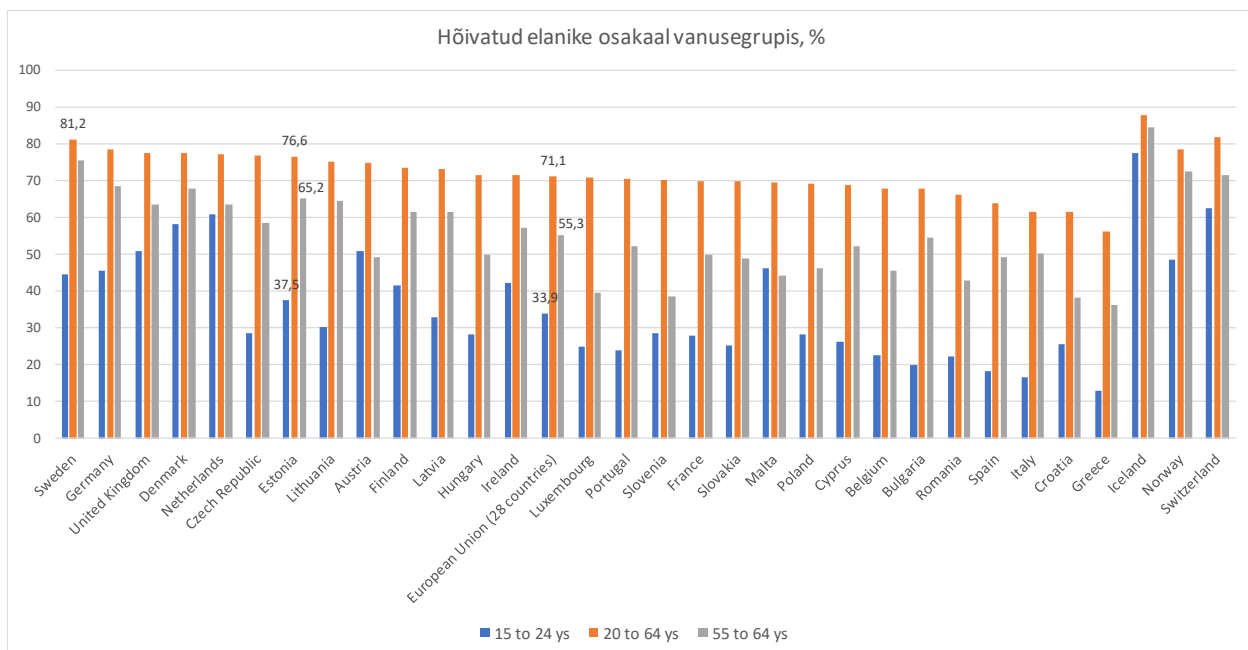
Statistikaameti andmetel on 2018 algul töötuid ca 35-40 tuh ja mitteaktiivseid töösoovijaid ca 35 tuh. Töötute hulgas on juba ametlikult üle 10 tuh vähenenud töövõimega inimese, kelle terviseprobleemile lisaks on ilmselt ka vananenud kvalifikatsiooni probleem. Töötutest keskmiselt oli 2017 üle aasta töötanud 33%. Lisaks on 4700 vaeghõivatut, keda annaks paindlike töösuhete ja piisavate tugiteenuste (lastehoid, mobiilsus jmt) abil vo

rohkem kaasata. Töövõime reformi sihtgrupiks hinnati ca 100000 inimest, kellest 2018 lõpuks ca pooled on töötukassas käinud töövõimet hindamas ja neist ca 40% tööle rakendunud ja veel 20% töötuna arvel.

Teiste riikidega võrreldes on nii Eesti hõive kui aktiivsuse näitajad Euroopa keskmisest paremad. Aktiivsus tööealiste elanike hulgas lausa teisel kohal Euroopa Liidus Rootsi järel.

Rootsis on nii hõive kui aktiivsus suuremad kõigis vaadeldud vanusegruppides. Kindlasti on paremini töajõuturule kaasatud paremini vanemaelised. 55-64aastaste töötuse määr on madalam, kui keskmine.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks